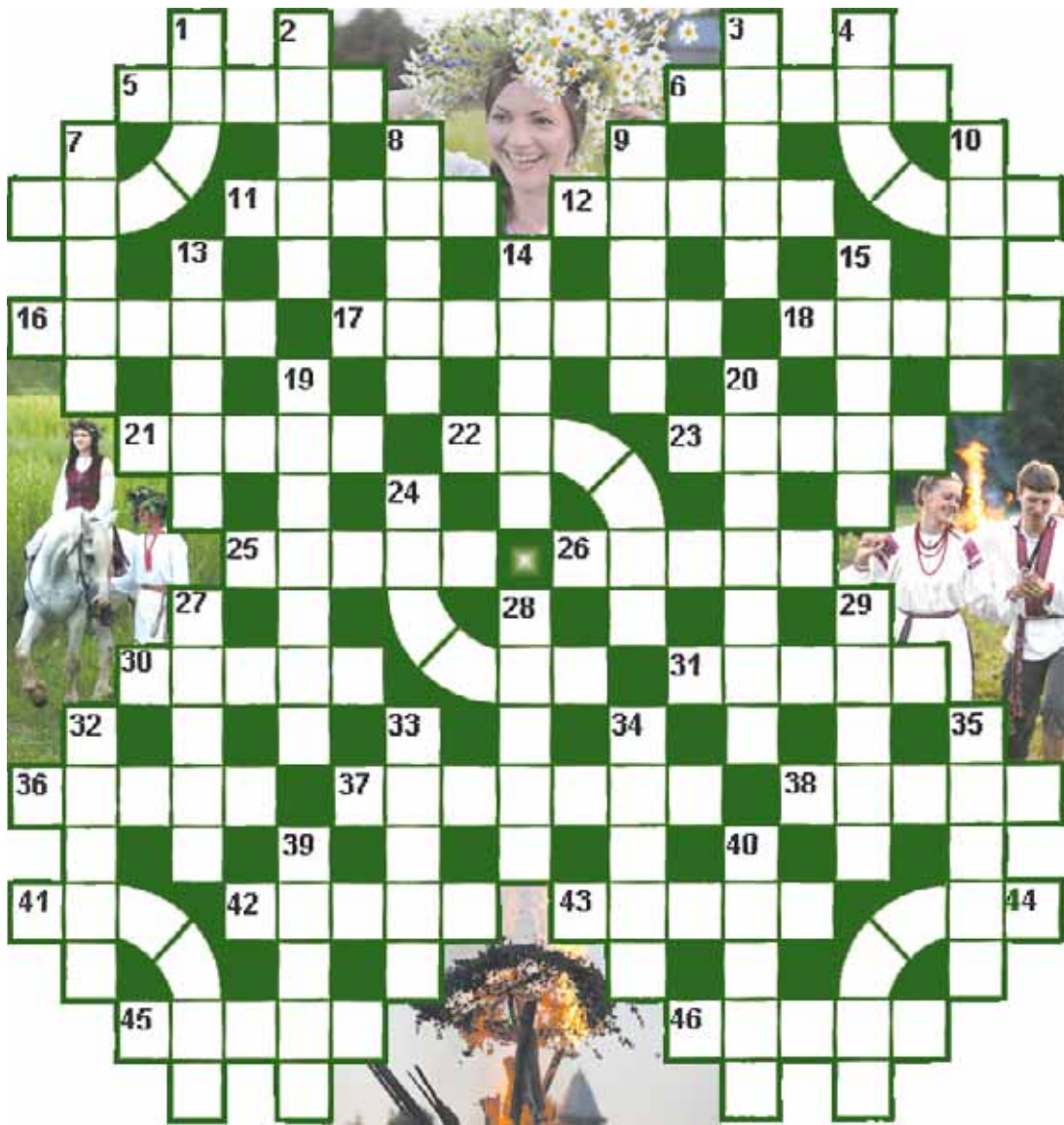

8 НАПРЫКАНЦЫ ЧАСТКА РАДЗІМЫ ЁЎРОПЕ

26 чэрвеня 2013 г. **ЗВЯЗДА**

«ЧАРОЎНАЯ НОЧКА КУПАЛЬСКАЯ»

Па гарызанталі: 5. Стваральнік драмы «Папараць-кветка», прэм'ера якой адбылася ў 1957 годзе ў Беларускім тэатры юнага гледача. 6. Сукупнасць строга акрэсленых дзеянняў, што суправаджаюць купальскі рытуал. 11. Сімвалічнае месца ў хаце, дзе селянін клаў крапіву-лякучку, каб засцерагаць гаспадарку ад злых духаў. 12. Традыцыйны дзёвочы ўбор на Купалле. 16. Беларускі класік, аўтар апавядання «Купальскія светлікі» з цыкла «Казі жыцця». 17. Масава-народная гульня каля рытуальнага вогнішча. 18. Патаемная зборшыца, якое ў купальскую ноч, згодна з паданнем, ладзілі на Лысай гары ведзьмы. 21. Калі падчас скокаў цераз касцёр яна чаплася да дзвяноў спадніцы, верылі: у дом хутка завітаюць сваты. 23. Абавязковая страва абрадавай купальскай вясчоры, што ў народным уяўленні сімвалізавала Сонца. 25. Жанр музычна-драматычнага твора А. Туранкова «Кветка шчасця». 26. Час, калі ўдзельнікі святачнага цырыманялў спыняліся на высокую мясціну, каб паглядзець як «грае» Сонца на Яна. 30. Чараўніцтва. 31. Ахвяра, якую ў свята даляікі продкі прыносілі богу зямных даброў Купалу. 36. На Верхнядзвін'ні моладзь ладзіць яго з вядзёрца, дзе захоўваўся дзёгач для кола. 37. Неад'емная ўласцівасць купальскага абраду. 38. Спосаб пабудовы старадаўніх народных песень. 42. Шкода, якую рабілі ў жыцце ведзьмары, што, згодна з

павер'ем, магло наклаць бяду на гаспадара нівы. 43. Апавяданні творчоснай народнай творчасці аб чарадзейных, фантастычных падзеях. 45. Галоўны сімвал купальскай абраднасці. 46. Іх нарыхтоўвалі загадзя і зносілі разам з ламачам, рызём, старызнай да месца будучага вогнішча. **Па вертыкалі:** 2. Месца на вадаёме, дзе звычайна адбываюцца галоўныя падзеі святачнага рытуалу. 3. Падчас яго моладзь з купальскімі песнямі наведвала падворкі, дзе жылі нежанатыя хлопцы і незамужнія дзючаты, і закідвала на страху дома вянок. 7. Духмяная расліна, якую разам з іншымі кветкамі ўпляталі ў вянок. 8. Духмянасць, што напаяняе наваколле ліпеньскай парой. 9. Калі ўзяць яго на захадзе сонца з перакрывання дарог і пакласці пад падушку, у сне, згодна з павер'ем, можна убачыць свайго сужданага. 10. Шаўковая тканіна, стужкамі з якой аздаблялі ўбор Купалінікі — галоўнай герайні тэатралізаванага паказу. 13. Назва купальскага свята ў нарвежцаў. 14. Каб ён не зішчыў гаспадарку, па дэўным народным уяўленні, на Яна нікога нельга было прыносіць у хату. 15. Месца, якое імкнуцца наведаць напярэдадні свята, каб здзейсніць старадаўні водны абрад ачышчэння. 19. Старажытныя алкагольныя напой на сямі травах, што рыхталіся да свята. 20. Лясны дух, якога купальскі ноччу стараліся адарыць найлепшымі ла-

сункамі. 27. Традыцыйны элемент карагодных гульняў. 28. Пачатак купальскай песні. 29. Пасудзіна з клёпак, якую на Купалле ў некаторых мясцовасцях спальвалі на слупе замест кола. 32. Німфа рэк і ручаёў у старажытнагрэчаскай міфалогіі; русалка. 33. Традыцыйны комплекс беларускага народнага адзення, характэрны для пэўнай мясцовасці. 34. Адна з найдаўжэйшых рэк Еўропы, што атрымала назву ад імя багіні вяды Даны. 35. Прадмет адзення, куды як абярэз закладвалі арэхаваю галінку, адпраўляючыся ў лясную гульмень, каб знайсці папараць-кветку. 39. Невядомасць, спасцігнуць якую многія спадзяваліся гаданнем у купальскую ноч. 40. Схавааны каштоўнасці, што на Купалле нібыта выходзяць на паверхню зямлі.

Па дугах: 1. Прырэчны луг, дзе раніцай качаліся па купальскай расце — «ачышчаліся» на цэлы год. 4. Топкая мясціна, дзе, як сведчыць паданне, жыло дробнае крылатое чарыяня Анчутка і падманам водзіла туды прахожых. 22. Творчае ампула аўтара карціны «Ноч на Івана Купалу» М. Філіповіча. 24. Малітоўны верш у гонар Іаана Хрысціцеля (праваслаўная царква ўшаноўвае яго на другі дзень пасля Купалля). 41. Якасць, якой павінен валодаць шукальнік купальскай кветкі шчасця. 44. Адзін з элементаў купальскай варажбы.

Склаў Іосіф КАРПЫЗА, г. Галычы.

наторыя нумары на 90 працэнтаў забараніраваны ўжо ў сакавіку. Ёсць і пастаянныя кліенты, людзі, якія адпачывалі тут і 10, і 20 разоў: якасць па прымальным кошце, адпачынак плюс лячэнне.

Не толькі ўнікальныя кемерскія гразі і гальвангразі, якія выкарыстоўваюцца ў санаторыі, прыцягваюць сюды ахвотных палячцыца. На тэрыторыі санаторыя «Белоруссия» 2 свідравіны з мінеральнай вадой на 500 метраў і 360 метраў. Адна — лячэбна-сталовая сярэдняй мінералізацыі для страўнікава-кішчанага тракта, пры сардэчна-сасудзістых захворваннях. Другая — для вонкавага прымянення, для басейна. На рыжскім узбярэжжы ў беларускага санаторыя ледзь не адзіны басейн з мінеральнай вадой. А сёлета яшчэ мяркуюць прапанаваць кліентам мінеральныя ванны.

«О, дык у вас тут спа-комплекс», — сказаў адзін кліент, калі пабачыў ваннае аддзяленне санаторыя. Але ў санаторыі не ўжываюць такіх высокіх назваў, хоць і прызнаюць: ёсць водныя працэдур, гідрамасаж, спа-капсулы, нават тайскі масаж прапаноўваюць кліентам. І ўсё-такі, каб замацаваць за сабой назву «спа» трэба нешта яшчэ: праграмы распрацаваныя, і атмасфера адпаведная, і антураж...

Ігар Канстанцінавіч разумее, што да сапраўднага «спа» (якія ёсць у Юрмале) санаторыю яшчэ шмат чаго трэба змяніць. Наогул жыццё патрабуе змен, асабліва ў сферы турызму, дзе увесь час ідзе змаганне за кліента. Таму і рэканструюцца навокал атэлі, каб атрымаць большую «зорнасць».

— Мы маглі атрымаць «4 зоркі». Але павысілася б цана пущэўкі ў наш санаторый, — прызнаецца Ігар Карпека. — У Юрмале пацёркавыя атэлі даволі запатрабаваныя. Сюды прывязджаюць адпачываць паспяховыя людзі, асабліва з Расіі. Але ёсць людзі сярэдняга класу і не надта забяспечаныя, якія таксама шукаюць для сябе магчымасці адпачыць і палячыхца, у тым ліку ў нас. Эканоміка пачаевае, што сёння прымальныя кошт дазваляе прыцягваць кліента, а таксама вырашаць эканамічныя задачы і задачы па аздараўленні. Адпаведна, мы існуём у статусе трохзоркавага атэля, які запатрабаваны круглы год. Нават пры адсутнасці праграмы дзіцячага аздараўлення ён дазволіць нам існаваць як у сезон, так і ў міжсезонне. Мы накіраваны на сярэдняга кліента, там, адпаведна, павышэнне кошту знізіць нашу запалняльнасць. У сваю чаргу, павялічэння патрабаванні якасці. Мы і пра гэта клапаціміся таксама. Летась мадэрнізавалі сістэму ацяплення, сёлетна мадэрнізуем нумарны фонд. Трэба прызнаць, што ён трохі маральна і эстэтычна састарэў. Але нават пры гэтым у нас 100 працэнтная запалняльнасць, а летам нават выходзім за гэтую лічбу: калі прывязджаюць з дзецьмі на падсленні. У асноўным 50 працэнтаў гасцей — гэта тыя людзі, якія былі летась, пажадалі прыехаць яшчэ і забраніравалі нумары загадзя. Мы не глядзім на тое, адкуль чалавек прывязджае: сёння санаторый адкрыты для грамадзян розных краін. Мы да ўсіх нашых гасцей ставімся як да «VIP» кліентаў — з павагай...

Ларыса ЦІМОШЫК.
Юрмала — Мінск.

«Белоруссия» на першым месцы — гэта адна з умоў беларускай гасціннасці?

Яна спрацоўвае. Ці ў сукупнасці з іншымі прапанавамі, што прадугледжваюцца пущэўкай. У яе кошт уваходзяць базавы набор медыцынскіх працэдур. Першапачаткова — наведванне ўрача, электрапрацэдур, водных працэдур і далей — па паказчыках. Сама па сабе пущэўка прадугледжвае 3 працэдурны абавязковыя, астатняе — па жаданні, згодна з рэкамендацыяй ўрача. Як кажуць: прырода лякуе, а санаторый толькі дапамагае.

бясплатна афармляюцца дзеянні з забруджаных тэрыторый і тым, хто іх праваджае. Таму што акіцнт санаторый робіць на дзіцячым аздараўленні. Але не толькі...

Кліенты апоўдні «тусаваліся» ў фэе. Дзятва — шмат дзятвы — спускалася па лесвіцы, гучна абмяркоўваючы свае справы з адчувальным беларускім акцэнтам. Дзеці нашы, з чарнобыльскага раёнаў. Справа ішла да абеду, вось яны і падцягваліся на пах. Пах сапраўды адчувальны. Узгадаліся шматлікія дзіцячыя лагеры, калі, нагуляўшыся, усе беглі ў сталовую, каб атрымаць порцыю энергіі. Мясцовыя санаторскі харчблэк — не зусім сталовая: кліентаў, нават такіх маленькіх, абслугоўваюць афіцыянткі, дапаўняючы напаяненне сталю, дзе ўжо стаяць кубкі кампоту з рызнікамі, першай і другой стравай. Стравы — санаторскія. Дыета — таксама адна з умоў лячэння.

— У нас жа не звычайная гасцініца, — удакладняе Ігар Канстанцінавіч. — Дыетычным лічыцца частае і дробнае харчаванне. У дзядей — шасціразовае. Але за дарослым чалавекам, які да нас прывязджае па пущэўцы, замацоўваецца пяціразовае харчаванне.

У санаторый ёсць свой урач-дыеталаг. Згодна з беларускімі нарматывамі, прадугледжаны дыет-сталь. Як і праграма пахудзення, распрацаваная ўрачом, — згодна з модай.

Гэта цікава: якім жа чынам пахудзець падчас адпачынку, калі, па словах галоўнага ўрача, харчаванне ў санаторый

СПА ПА-НАШАМУ

Для таго, каб дапамагачь лекаваць, санаторыю дадзена шмат менавіта прыроды. Непадалёк у раёне Кемеры (там курорт быў арганізаваны ў часы царскай Расіі, нават хадзіў цягнік «Масква-Кемеры») здабываюць лячэбныя гразі. Юрмальскія гразі і серавадародныя ванны давалі лячэбны эффект як ад лекавання ў Сочы вадой «Мацэста». Нездарма ў свой час у Юрмале было 136 аздараўленчых аб'ектаў. Сёння санаторыю засталася тры — латвійскі, расійскі і беларускі. Геаграфічна «Белоруссия» ў больш зручным месцы знаходзіцца — бліжэй да цэнтра. Што прыцягвае сюды і турыстаў, і тых, хто жадае прайсці лячэнне амбулаторна. У летні перыяд шмат гасцей, якія здзімаюць жыллё ў Юрмале і былі б не супраць пахадзіць на працэдур. Таму санаторый працуе як своеасабліва курортная паліклініка: чалавек можа прыйсці і атрымаць на платнай аснове кансультацыйную медыцынскую дапамогу. Часта людзі прыходзяць толькі на кансультацыю, потым ім раіць фізіяпрацэдур ці водалачэнне, а затым яны могуць зайсці ў сталовую. Ідзе прыцягненне кліента. Гэта ўсё робіць беларускі санаторый вельмі папулярным у жыхароў Латвіі.

Прыродны фактар і наяўнасць медыцынскай базы, якую захавалі, дазваляе санаторыю «Белоруссия» паспяхова існаваць у асене-зімовай перыяд. Але ж вядома, што самы «гарачы» месяц у Юрмале — ліпень. На летняе наведванне са-

■ Крымінал

Супрацоўнікі сталічных падраздзяленняў наркакантролю ў Першамайскім раёне горада выявілі сетку распаўсюджвання курчельных сумесяў, якія змяшчалі ў сваім саставе псіхатропныя рэчывы. Быў затрыманы 23-гадовы грамадзянін, які арганізаваў 24 тайнікі для спайсу.

Жыхар Віцебска апошня паўгода пражываў у Мінску, нідзе не працаваў.

РАСПАЎСЮДЖВАЎ СПАЙС ПРАЗ ТАЙНІКІ

жыўцоў. Такіх тайнікоў было знойдзена ажно 24. Знаходзіліся яны ў патаемных месцах розных будынкаў і збудаванняў па вуліцы Кедышкі. Было ўстаноўлена, што дробнааптовыя партыі спайсу малалды чалавек набываў праз інтэрнэт, там жа шукаў спажываў, прапаноўчы зялле розным групам у сацыяльных сетках. Цяпер распаўсюджвальніку пагражае пазбаўленне волі тэрмінам да дванаціці гадоў.

Сяргей РАСОЛЬКА

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Дзюжыня дзя
Мінск	— 4.39	21.46	17.07
Віцебск	— 4.20	21.44	17.24
Магілёў	— 4.29	21.36	17.07
Гомель	— 4.35	21.23	16.48
Гродна	— 4.56	21.59	17.03
Брэст	— 5.06	21.50	16.44

Фота ДІП ЗВЕС.

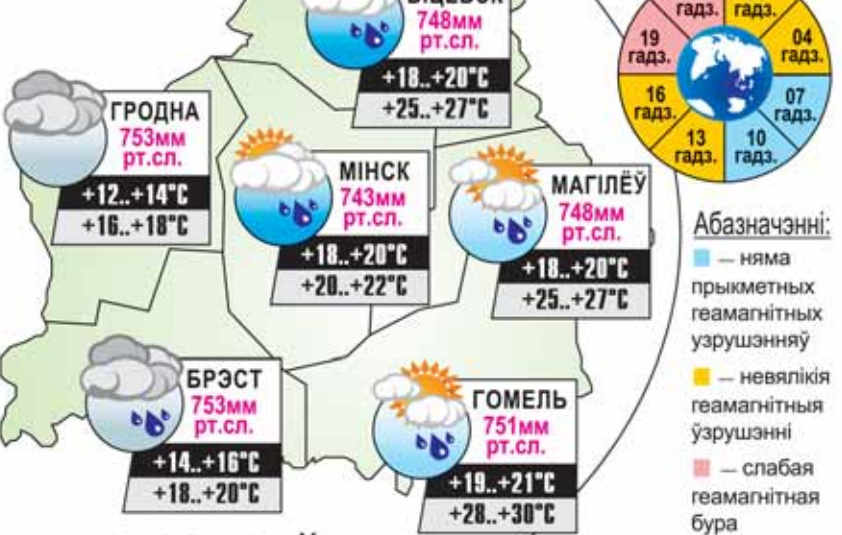
Месяц

Поўня 23 чэрвеня.
Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

Пр. Акуліны, Антаніны, Ганны, Пелагеі, Дзмітрыя, Івана, Савы. **К.** Дануты, Магдалены, Паўліны, Паўла, Рудольфа, Яна.

ЗАЎТРА

...у суседзяў

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+17...+19°C	+25...+27°C	+20...+21°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.-ПЕЦЯРБУРГ
+19...+21°C	+29...+31°C	+27...+29°C

УСМІХНЕМСЯ

У наш час мые бялізну не той, хто згружае яе ў машыну, а той, хто яе развешвае!

Размаўляюць двое закаханых:
— Мілы, за што ты мяне кахаеш?
— За тваю прыгожасць, розум, стыль, пачуццё гумару, любая. А ты за што мяне кахаеш?
— За тавы бездакорны густ.

Мужык, запомні: галоўнае ў жаніцбе — перажыць тры першыя стрэсы: калі ўбачыш жонку першы раз без макіяжу, першы сумесны паход па крамах і першы прыезд цешчы!

Организация КУПИТ, СНИМЕТ В АРЕНДУ

СКЛАДСКИЕ И ПРОИЗВОДСТВЕННЫЕ ПОМЕЩЕНИЯ ПОД ОРГАНИЗАЦИЮ ПИЩЕВОГО ПРОИЗВОДСТВА

Площадь от 700-1500 кв.м. в г.Бресте, г.Могилеве, г.Гродно, г.Гомеле, г.Витебске, г.Минске (Минский р-н).

Желательно наличие всех коммуникаций.

Тел.: 8 (044) 7888 503

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ** Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛОЧНИК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, Л.ПАХМАНЕНКА, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара—галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СЛАНЕЦЬКА (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, р. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзяленні пінсмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, адрэдакцыйнага — 287 19 68, скарэктарыята — 292 05 82, адрэдакцыя за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя самаркаваны» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Могілеве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, e-mail: reklama@zviazda.minsk.by (для заваротка): zvartok@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца суждэннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 24.012. Індэкс 63850. Зак. № 2739.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
25 чэрвеня 2013 года.